

Yaşam Bağımlılık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam Bağımlılık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32912>

Özet

Yaşam Bağımlılığı Ölçeği (YABÖ), bireylerin hayata karşı olan aktif katılım, anlam ve amaç duygularının ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçeğin Türkçe adaptasyon ve psikometrik özellikleri Uğur ve Akın (2015) tarafından incelenmiştir. Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahip olup 6 maddeden oluşmaktadır ve 5'li Likert tipi derecelendirme ile uygulanmaktadır. Yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda yaşam bağımlılığının ölçmek için uygun ve güvenilir bir araç olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Bağımlılığı, Psikolojik Ölçek, Uyarılma, Geçerlik, Güvenirlik, Tek Boyutlu Yapı, Erol Uğur, Akın.

Yazarlar

Erol Uğur, Ayşegül Akın

Amaç

Yaşam Bağımlılığı Ölçeği'nin (YABÖ) temel amacı, bireylerin yaşamlarına ne ölçüde anlam, amaç ve aktif katılım hissi yüklediklerini belirlemektir. Bu ölçeğin Türkçe formu, orijinal ölçeğin kültürel ve dilsel adaptasyonunu yaparak, Türk kültüründeki bireylerin yaşam bağımlılığı düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmeyi hedeflemiştir.

Uyarılma çalışması, ölçeğin psikometrik niteliklerini, özellikle yapısal geçerliğini ve iç tutarlılığının test ederek, psikoloji ve ilgili sosyal bilimler alanlarında kullanılabilecek standart bir araç sağlamayı amaçlamıştır.

Yapı

Yaşam Bağımlılığı Ölçeği, tek boyutlu bir yapı ölçmektedir. Bu boyut, bireyin yaşamdaki hedeflere yönelik motivasyonu, yaşamın anlamlılığına dair algısı ve genel olarak hayata karşı duyduğu olumlu bakış açısını ifade eden Yaşam Bağımlılığı yapısını temsil eder. Ölçek, 6 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler tek bir faktör altında toplanarak ölçülen yapının bütünlüğünü sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmıştır.

DFA sonuçları, 6 maddeden ve tek boyuttan oluşan modelin iyi uyum sağladığını göstermiştir. Bu durum, ölçeğin teorik olarak varsayılan tek boyutlu yapıya doğrulanmış olduğunu belirtmektedir.

Faktör yükleri, maddelerin ölçülen yapıyı temsil etme gücünü gösterir ve Yaşam Bağımlılığı Ölçeği'nin faktör yükleri **.22 ile .82** arasında sınırlanmıştır. Ayrıca, düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları **.22 ile .60** arasında bulunmuştur, bu da maddelerin ölçeğin geneliyle tutarlı olduğunu ve yapıya katkı sağladığını işaret etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Yapılan analiz sonucunda, ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı **.74** olarak tespit edilmiştir. Bu değer, sosyal bilimler araştırmaları için kabul edilebilir bir düzeyde olup, ölçeğin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıya ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Yaşam Bağımlılığı Ölçeği'nin Türkçe formunun yapısal geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile test edilmiştir. Tek boyut ve 6 maddeden oluşan modelin uyum indeksleri aşağıdaki gibidir:

Kikare değeri (χ^2) = 11.50 (serbestlik derecesi $df= 8$)

RMSEA (Yaklaşık Hata Karekök Ortalaması) = **.039** (Mükemmel uyum)

GFI (Yıllık Uyum İndeksi) = **.99**

AGFI (Düzeltilmiş Yıllık Uyum İndeksi) = **.97**

IFI (Artmış Uyum İndeksi) = **.99**

NFI (Normlaştırılmış Uyum İndeksi) = **.97**

NNFI (Normlaştırılmış Uyum İndeksi) = **.98**

CFI (Karşılaştırılabilir Uyum İndeksi) = **.99**

RFI (Göreceli Uyum İndeksi) = **.94**

SRMR (Karekök Ortalama Kalıntı) = **.032** (Mükemmel uyum)

Bu uyum indeksleri, modelin veriyle mükemmel derecede uyumlu olduğunu kanıtlamakta ve ölçeğin tek faktörlü yapısının güçlü bir şekilde desteklendiğini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation) Ölçeği

Biçim: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Muhtemelen üniversite öğrencileri üzerinde geçerlik/güvenirlik çalışması yapılmıştır, ancak kaynakta kesinleştirilmemiştir.)

Yaş Grubu: Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan Türkçe konuşan bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Yanıt seçenekleri 1 (hiç katılmıyorum) ile 5 (tamamen katılıyorum) arasında değişmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yaşam Amacı, Anlamlı Yaşam, Psikolojik Ölçüm, Cronbach Alpha, Doğrulayıcı Faktör Analizi, DFA, Uyum İndeksleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri Kaynakta Mevcut Değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Erol Uğur için: eugur@sakarya.edu.tr

Yazma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Sorumlu yazarın bağlı olduğu kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması **2015** yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izinleri ile ilgili detaylı bilgi için sorumlu yazar Erol Uğur ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi yukarıda belirtilmiştir.

Kaynaklar

Uğur, E. ve Akın, A. (2015). Yaşam bağlılığı ölçeği Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 4(2), 424-432.

Makalenin orijinal bağlantısı: itobiad.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yasam-baglilik-olcegi-turkce-formu-toad.pdf

Yaşam Bağlılığı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde

değiştirilmemelidir. Kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmamıştır. Lütfen orijinal makaleye başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM